

نقش جوانان در انقلاب اسلامی
و گام دوم بعد از پیروزی

نویسندگان:

هدیه کریمی

زیبا کریمی

انشارات دانشگاه خوارزمی آمل

فهرست

- فصل اول: جوانان و رژیم گذشته ۱
- مراکز اصلی حضور جوانان در شکل‌گیری انقلاب اسلامی ۳
- مساجد ۳
- حوزه علمیه و مدارس علوم دینی ۴
- دانشگاه ۷
- فصل دوم: نقش جوانان در پیروزی انقلاب اسلامی ۱۱
- فصل سوم: آسیب‌شناسی جوانان امروز و بررسی علل مشکلات ۱۵
- عوامل دین‌گریزی نسل جوان ۱۸
- عوامل گرایش جوانان به فرهنگ بیگانه ۲۵
- وظایف جوانان منتظر در عصر غیبت در مبارزه با فساد و تهاجم فرهنگی ۲۸
- بعد پارسایی ۲۹
- بعد فرهنگی ۳۰
- بعد امر به معروف و نهی از منکر ۳۱
- بعد رهبری ولی‌فقیه در عصر غیبت ۳۳
- عوامل دین‌گریزی و گرایش جوانان به فرهنگ غرب ۳۴
- آسیب‌شناسی نسل جوان ۳۵
- راهکارهای رفع دین‌گریزی و گرایش به فرهنگ بیگانه ۳۶
- فصل چهارم: مأموریت جوانان در گام دوم انقلاب بر اساس بیانات رهبر معظم انقلاب ۴۳
- انقلاب اسلامی کهنگی کلیشه‌ها را به رخ دنیا کشید ۴۴
- انقلاب اسلامی منعطف است، اما اهل انفعال نیست ۴۴
- انقلاب اسلامی ملت ایران، قدرتمند، اما مهربان است ۴۵
- باید گذشته را شناخت تا آینده مورد تهدید ناشناخته‌ها قرار نگیرد ۴۵
- زلزله انقلاب، فرعون‌های در بسترِ راحت آرمیده را بیدار کرد ۴۶
- انقلاب به یک انحطاط تاریخی طولانی پایان داد ۴۷
- انقلاب مشارکت مردمی را به اوج رسانید ۴۸
- انقلاب کفه عدالت را سنگین کرد ۴۸

- ۴۹..... جمهوری اسلامی فضا را به سود دین و اخلاق دگرگون کرد
- ۵۰..... گام دوم پیشبرد انقلاب را جوانان باید بردارند
- ۵۰..... بسیاری از مشکلات کنونی ریشه در غفلت از شعارهای انقلاب دارد
- ۵۱..... چالش امروز با مستکبران تفاوتی کاملاً معنادار با آغاز انقلاب دارد
- ۵۱..... نیروی مستعد و کارآمد مهم‌ترین ظرفیت امیدبخش کشور
- ۵۳..... نگاه خوش‌بینانه به آینده کلید اساسی همه قفل‌هاست
- ۵۴..... توصیه‌ها:
- ۵۴..... جوانان دشمن را در جهاد علمی ناکام سازند
- ۵۵..... نباید اجازه داد جهنمی‌ها مردم را با زور و فریب، جهنمی کنند
- ۵۵..... چالش اقتصادی ناشی از عملکردهای ضعیف است
- ۵۶..... سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، راه‌حل مشکلات اقتصادی
- ۵۶..... جوانان عزیز بدانند همه راه‌حل‌ها در داخل کشور است
- ۵۷..... وجوب دستگامی کارآمد برای مقابله با فساد
- ۵۸..... چشم‌امید اجرای سیاست‌های عدالت‌محور به جوانان است
- ۵۸..... استقلال و آزادی ثمره فداکاری صدها هزار انسان فداکار
- ۵۹..... دولت باید مرزبندی خود را با سردمداران نظام سلطه حفظ کند
- ۵۹..... مقابله با سبک زندگی غربی نیازمند جهادی همه‌جانبه
- ۶۰..... الگوی جوانان در گام دوم انقلاب با تأکید بر بیانات رهبر معظم انقلاب و دیدگاه قرآن و اهل‌بیت
- ۶۹..... فصل پنجم: وظایف و رسالت جوانان برای پیشرفت کشور از دیدگاه مقام معظم رهبری
- ۷۰..... ۱- با «تقویت ارتباط با خدا» بر محیط خود اثر بگذارید نه با «سیاسی‌کاری»
- ۷۱..... ۲- امر به معروف و نهی از منکر را ترک نکنید
- ۷۱..... ۳- تاریخ معاصر را بخوانید
- ۷۲..... ۴- کار فرهنگی را گسترش بدهید
- ۷۲..... ۵- نظام سلطه را تحلیل کنید
- ۷۳..... ۶- با مشکلات بسازید
- ۷۶..... ۷- به هیچ کس ظلم نکنید
- ۷۶..... ۸- پرچم گفتمان عدالت‌خواهی را بالا نگهدارید
- ۷۷..... ۹- زودرنجی ممنوع!

- ۱۰- با معنویات بنیه‌ی دینی و انقلابی خود را قوی کنید ۷۸
- ۱۱- بت‌های علوم انسانی را پرستش نکنید ۷۹
- ۱۲- با هم دوست و رفیق باشید ۷۹
- فصل ششم: پیوست «فرماندهان جوان هشت سال دفاع مقدس» ۸۱
- شهید محمد ابراهیم همت ۸۲
- شهید مهدی باکری ۸۲
- شهید محمد بروجردی ۸۳
- حاج احمد متوسلیان ۸۴
- سرلشکر سید علیرضا یاسینی ۸۵
- شهید حسن باقری ۸۶
- شهید مهدی زین‌الدین ۸۷
- سرلشکر پاسدار احمد کاظمی ۸۸
- سردار سپهبد پاسدار قاسم سلیمانی ۸۹
- امیر دریابان علی شمخانی ۹۰
- سردار سرتیپ پاسدار حسین دهقان ۹۰
- شهید حسین خرازی ۹۱
- شهید محمد جهان‌آرا ۹۳
- سپهبد شهید علی صباد شیرازی ۹۴
- ۱۳ شهیدی که مفتخر به دریافت درجه از رهبر انقلاب شدند ۹۵
- علیرضا حاجی بابایی، معلم مدرسه عشق ۹۶
- حبیب‌الله مظاهری، سردار بی‌نشان کوشک ۹۶
- حسن صوفی، نمونه تفکر عمیق ۹۸
- حسن ترک، یوسف لشکر انصار ۹۹
- محسن عینعلی، سرداری که همیشه لباس‌هایش وصله‌دار بود ۱۰۰
- رضا شکری‌پور، فرماندهی که گردنه احد را برای اسلام حفظ کرد ۱۰۱
- حسینعلی نوری، فرماندهی شایسته و کارآمد ۱۰۳
- ناصر قاسمی، فرماندهی که با خون وضو ساخت ۱۰۳
- ستار ابراهیمی، قهرمان لشکر انصار ۱۰۴

- ۱۰۵ علی چیت‌سازیان، اعجوبه اطلاعات، عملیات لشکر انصار
- ۱۰۵ حسن تاجوگ، رنج کشیده روزهای سخت جنگ
- ۱۰۶ سعید اسلامیان، یار دیرین سردار سرلشکر همدانی

tnbook.ir

فصل اول:
جوانان و رژیم گذشته

thbook.ir

جوانان در رژیم گذشته مورد بی‌مهری قرار گرفته و توانمندی‌ها و توانایی‌های آنان نادیده گرفته می‌شد. خلاقیت، نوآوری و... جایی در رژیم گذشته نداشت، دغدغه اصلی آن رژیم، حاکم ساختن فرهنگ غربی در کشور و گرایش به غرب تحت لوای رسیدن به تمدن و پیشرفت بود با چنین تفکری فرهنگ دینی و ملی مورد بی‌توجهی قرار گرفته و با ارزش‌ها و باورهای دینی مقابله می‌شد و تلاش نمودند جوانان را با تشویق به فساد و مراکز فحشا و دامن‌زدن به آن، نسبت به فرهنگ و سرنوشت کشور بی‌تفاوت نموده و فکر و خلاقیت را از جوانان گرفته و این عناصر سازنده کشور را به عناصری بی‌تأثیر و بی‌مصرف تبدیل سازند مرحوم امام در این باره فرمودند: «اصل برنامه این بوده است که جوان‌های ما را به فساد بکشند برای اینکه مبادا یک قدرتی در مقابلشان قیام کند... این‌ها می‌خواستند هر فکری را که احتمال بدهند که این فکر در مقابل آنهاست از بین ببرند... مراکز فساد که سرتاسر مملکت بود جوان‌ها را مشغول می‌کرد به امور شهوانی که به کلی افکار را از دستشان می‌گرفت». «آنها بنا داشتند جوان‌های ما را فاسد کنند تا اینکه بی‌تفاوت بشوند راجع به مسائل خودشان و هر قضیه‌ای و هر بلایی سرشان بیاید... این جوان دیگر نمی‌تواند فکر بکند به این که سر مملکت چه آمده است.» در چنین شرایطی نهضت اسلامی و آرمان‌های بلند امام (ره) موجب آگاهی و بیداری جوانان شد، آنان هویت از دست رفته‌ی خویش را در این نهضت یافتند و امام (ره) به آنان شخصیت و هویت بخشید، آنان که می‌دیدند منابع سرشار کشور پیش چشمان ملت توسط اجانب به یغما برده شده و دولتمردان آن وقت تنها به فکر عیش و نوش خویش هستند و توجهی به کشور و مردم ندارند، سعادت و رهایی از چنگال ظلم و بی‌عدالتی را در آرمان‌های بلند امام یافتند و نهضت اسلام‌خواهی و عدالت‌طلبی امام را با دل‌وجان همراهی کردند و به تعبیر زیبای شهید مطهری ندای امام خمینی (ره) از قلب فرهنگ و از اعماق تاریخ و از ژرفای روح این ملت برمی‌خاست، مردمی که در طول چهارده‌قرن حماسه‌ی محمد، علی، زهرا، حسین، زینب، سلمان، ابوذر... و صدها هزار زن و مرد دیگر را شنیده بودند و این حماسه‌ها با روحشان عجین شده بود، بار دیگر همان ندای آشنا را از حلقوم این مرد شنیدند علی و حسین را در چهره‌ی او دیدند او را آینده‌ی تمام‌نمای

فرهنگ خود که تحقیر شده بود تشخیص دادند، امام چه کرد؟ او به مردم شخصیت داد، خود واقعی و هویت اسلامی آنها را به آنان بازگرداند، آنها را از حالت خودباختگی خارج کرد این بزرگ‌ترین هدیه‌ای بود که رهبر به ملت داد او توانست ایمان از دست رفته‌ی مردم را به آنها بازگرداند و آنها را به خودشان مؤمن کند.

مراکز اصلی حضور جوانان در شکل‌گیری انقلاب اسلامی

سه مرکز عمده در روند انقلاب اسلامی نقش تعیین‌کننده‌ای داشتند، این مراکز که پایگاه‌ها و کانون‌های اصلی مبارزه و انقلاب بودند در تعمیق و گسترش آرمان‌ها و شعارهای انقلاب اسلامی و پیشبرد نهضت تأثیر بسزایی داشتند و مراکز اصلی حضور جوانان در شکل‌گیری و پیروزی انقلاب اسلامی محسوب می‌شدند به‌گونه‌ای که نام این مراکز تداعی‌کننده حضور پرشور جوانان و آمیخته با نام آنان بود. این سه مرکز عبارت بودند از مسجد، حوزه‌ی علمیه و دانشگاه که ما به‌صورت گذرا اشاره‌ای خواهیم داشت به نقش جوانان در این مراکز، در پیشبرد اهداف انقلاب و به ثمر رساندن آن؛

مساجد

مساجد یکی از مراکز و پایگاه‌های اصلی در روند شکل‌گیری انقلاب اسلامی بودند فعالیت‌های مختلف مبارزین به‌ویژه جوانان در مساجد و نماز جماعت، سخنرانی، ارشاد و تبلیغ، تجهیز مبارزان انقلابی و اطلاع‌رسانی این نهاد مقدس را به‌عنوان اصلی‌ترین پایگاه نهضت قرار داد و مسجد توانست نقش دیرینه‌ی خود را در صدر اسلام بازیابد.

روحانیت مبارز در سنگر محراب و منبر به تبیین تفکر سیاسی اسلام و نشر اهداف نهضت و افشاگری در زمینه‌ی فجایع رژیم ستم‌شاهی و آثار شوم سلطه‌ی خارجی و توطئه‌های استکبار جهانی پرداخت و با بازگو کردن بیانیه‌ها و اعلامیه‌ها و سخنان رهبر انقلاب، آگاهی مردم به‌ویژه نسل جوان را نسبت به آرمان‌های اسلامی و فجایع نظام ستم‌شاهی رشد و تعمیق بخشید. حضور جوانان در مساجد و ارتباط آنان با روحانیت مساجد را در متن مبارزات مردمی قرار داده بود نیکی آرکدی نویسنده و محقق آمریکایی معتقد است «طبقه‌ی وسیعی از تحصیل‌کرده‌ها،

دانشجویان طبقه‌ی سیاسی جدید و تهیدستان شهری تحت تأثیر و سازمان‌دهی مساجد ستون فقرات سیاست نوین مردمی را فراهم ساختند.» حضور جوانان در مساجد و فعالیت‌های مختلف مبارزاتی آنان و نقش محوری مساجد در پیشبرد اهداف نهضت اسلامی، موجبات نگرانی رژیم را فراهم نمود از این تلاش می‌نمود که با ترفندهای مختلف از جمله ایجاد پایگاه‌های موازی برای تجمع جوانان مثل سینماها کانون‌های به اصطلاح هنری و رواج فساد، دستگیری روحانیون و ائمه جماعات، تحت کنترل درآوردن برنامه‌های مساجد و نظارت شدید بر مساجد، شکستن حرمت مساجد و مسدود کردن و تعطیل نمودن مساجد و... در نقش مساجد خلل ایجاد نماید و آن را از محوریت مبارزات دور نموده و جوانان را از مساجد باز دارد؛ اما هیچ کدام از شگردهای رژیم نتوانست در جایگاه محوری مساجد تزلزلی ایجاد نماید و مساجد کماکان به‌عنوان پایگاه اصلی مبارزات ایفای نقش می‌کردند. روحانیون و ائمه‌ی جماعات در دوران انقلاب از مساجد برای سازمان‌دهی و هدایت مبارزات مردمی، اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی به مردم به‌ویژه نسل جوان و... بهره می‌بردند و با تقسیم مناطق و پایگاه قراردادن هر مسجد در آن منطقه حرکات نهضت را هماهنگ می‌کردند در تهران مسجد قبا مرکزیت این تشکیلات بود که تحت نظر شهید دکتر مفتاح اداره می‌شد، مسجد جلیلی به امامت آیت‌الله مهدوی کنی، مسجد امیرالمؤمنین به امامت آیت‌الله موسوی اردبیلی، مسجد لرزاده به امامت حجت‌الاسلام عمید زنجانی، مسجد رستم‌آباد به امامت حجت‌الاسلام شاه‌آبادی (ره)، مسجد ارک، مسجد جاوید، مهدیه تهران و... از مراکز فعال تجمع و سازمان‌دهی نیروها و چاپ و نشر اعلامیه‌ها و نوارهای انقلابی بود حضور و فعالیت جوانان به این مراکز عبادی و سیاسی پویایی و رونق خاصی بخشیده بود به‌عنوان نمونه مسجد رستم‌آباد در شمیران از سال ۱۳۵۰ کانون مبارزه و تربیت جوانان بود و سازمان‌دهی و رهبری گروه حزب‌الله در این مسجد انجام می‌شد. همچنین در سایر شهرها مساجد کانون اصلی مبارزه و مرکزی برای حضور و فعالیت جوانان بوده و سازمان‌دهی فعالیت‌های مبارزاتی و گروه‌های مبارزه در این مراکز صورت می‌گرفت.

حوزه علمیه و مدارس علوم دینی

یکی دیگر از عرصه‌های حضور جوانان در نهضت اسلامی حوزه‌های علمیه و مدارس علوم دینی بود که جوانان متدین و آگاه را خود پرورش داده بود و آنان تحت هدایت و راهنمایی علمای بزرگ به مقابله و مبارزه با رژیم می‌پرداختند. حوزه با همه‌ی موجودیت خود از مراجع تقلید گرفته تا اساتید و طلاب جوان پشت سر رهبری نهضت قرار گرفت و حمایت بی‌دریغ خود را بنا بر رسالت خویش نثار نهضت کرد. طلاب حوزه علمیه با ایجاد شبکه‌های ارتباطی مستقیم با اقشار و گروه‌های مختلف، پیام نهضت و رهبری آن را در سطح جامعه منتشر نمودند و نقش زیادی در پیشبرد اهداف نهضت ایفا کردند. «پایگاه اصلی طلاب جوان انقلابی در قم مدرسه‌ی فیضیه، حجتیه، خان، حقانی و مسجد امام حسن عسگری بود که به مناسبت‌های مختلف مورد تجاوز ساواک قرار می‌گرفت در این میان، مدرسه‌ی فیضیه پایگاه اصلی تلقی می‌شد و تا سال ۵۴ که کاملاً تعطیل شد، هر از چندی مورد حمله‌ی نیروهای ساواک قرار می‌گرفت.» در سایر شهرها نیز مدارس علمیه از کانون‌های اصلی مبارزه محسوب می‌شدند در اینجا به نمونه‌هایی از فعالیت طلاب جوان حوزه‌ی علمیه در پیوندی انقلاب اسلامی اشاره‌ای گذرا خواهیم داشت؛

الف) در مقابله با «انقلاب سفید» و فراندوم رژیم، طلاب حوزه‌های علمیه و مدارس علوم دینی آن‌چنان حضور پرشوری داشتند که مأموران انتظامی در قم به مدرسه فیضیه حمله کرده و در صحن مدرسه به تیراندازی و مجروح کردن طلاب پرداختند و از رفت و آمد طلاب و روحانیون به خیابان‌ها به شدت جلوگیری کرده، مدارس علوم اسلامی را در محاصره قرار داده و هیچ‌کس را نمی‌گذاشتند از مدرسه خارج شود. ر تهران نیز بسیاری از روحانیون و طلاب و تعدادی از دانشجویان را دستگیر نمودند و مورد ضرب و شتم قرار دادند در مشهد نیز رژیم مجبور به محاصره مدارس علوم دینی و منازل علما و مسجد گوهرشاد شد.

ب) حمله‌ی رژیم به مدرسه فیضیه در دوم فروردین ۴۲ و هم‌زمان به مدرسه‌ی طالبیه تبریز و به خاک و خون کشیدن روحانیون و طلاب جوان حاکی از نفرت رژیم از روحانیت و نقش محوری آنان در نهضت اسلامی بود که رژیم در تلاش بود با چنین حرکتی و با ایجاد رعب و وحشت آنان را از ادامه مبارزه باز دارد! غافل از اینکه چنین تلاش‌های مذبحخانه‌ای راه به‌جایی

نبرده که بر شور و هیجان مبارزات مردمی خواهد افزود کماینکه به دنبال این جنایت موجی از اعتراضات و تظاهرات سراسر کشور را فراگرفت.

ج) طرح اعزام طلاب به سربازی نیز از طرح‌های رژیم بود که باهدف دورساختن طلاب جوان از صحنه مبارزات انجام می‌گرفت و بیانگر نقش و تأثیر طلاب جوان در نهضت بود که رژیم را به هراس انداخته و این‌گونه به مقابله با آن پرداخت؛ اما سخنان امام (ره) موجب شد که ابتکار عمل از دست رژیم گرفته شود امام (ره) فرمودند: نگران نباشید تزلزل به خود راه ندهید و باکمال رشادت و سربلندی و روحی قوی بایستید شما هرکجا که باشید سربازان امام‌زمان (عج) هستید و باید به وظیفه سربازی خود عمل نمایید، رسالت سنگینی که اکنون بر عهده دارید، روشن ساختن و آگاه کردن سربازان است. از نظر روحی و هم از نظر جسمی خود را قوی سازید. این رهنمود امام موجب شد که دامنه نهضت تا داخل پادگان‌های نظامی نیز گسترش پیدا نماید و علی‌رغم محدودیت‌هایی که برای روحانیون و طلاب در محیط سربازی فراهم شده بود با این حال آنان به وظیفه ارشاد و تبلیغ خویش ادامه می‌دادند.

د) دستگیری امام (ره) و قیام خونین پانزده خرداد که منجر به اوج‌گیری نهضت مردمی شد نیز یکی از صحنه‌های حضور جوانان به‌ویژه طلاب علوم دینی در روند مبارزات بود، مبارزات ملت مسلمان ایران پس از قیام ۱۵ خرداد به صورتی متشکل‌تر و منظم‌تر ادامه یافت و گروه‌ها و اکیپ‌هایی از تربیت‌یافتگان مکتب امام (ره) در تهران و بسیاری از شهرستان‌ها تشکیل یافت که اکثراً از جوانان تشکیل شده بود و در پیشبرد آرمان‌ها و منویات رهبر انقلاب و ادامه نهضت ایشان نقش به‌سزایی داشت جمعیت‌های مؤتلفه اسلامی، مجمع روحانیون مجاهد و جبهه‌ی مسلمانان آزاد از جمله این گروه‌ها هستند. در اصفهان نیز عده‌ای از جوانان پرشور انقلابی با تشکیل اکیپ‌هایی دست‌بکار مبارزات وسیع و گسترده ولی متشکل و منظمی شدند. اعلامیه‌های پی‌درپی این مبارزین پرشور و نیز تکثیر و پخش و نشر اعلامیه‌ها و نشریات حوزه‌ی علمیه‌ی قم (از جمله نشریه‌ی بعثت و فریاد) از طرف آنان، رژیم را سخت نگران ساخته بود. (ها) از دیگر برنامه‌های روحانیون جوان در جهت افشاگری توطئه‌های رژیم استفاده از مجالس

و مراسماتی بود که از طرف مقامات برجسته‌ی حوزه به مناسبت‌های مختلف تشکیل می‌شد. جوانان روحانی به طور پراکنده در مجالس مزبور شرکت می‌جستند و در پایان با شعار و صلوات و پخش اعلامیه حماسه می‌آفریدند و شور و هیجان تازه‌ای در مردم ایجاد می‌کردند.

د) انتشار نشریه‌های مانند «فریاد»، «بعثت»، «انتقام» و ... توسط روحانیون جوان نیز از اقدامات مؤثری بود که در راه انقلاب فکری اسلامی، روشنگری، افشاگری و پیشبرد آرمان‌های مقدس امام خمینی (ره) نقش بسزایی داشتند.

دانشگاه

دانشگاه یکی از عرصه‌های حضور جوانان در صحنه‌های مبارزات مردمی است و تاریخ انقلاب گویای حضور پرشور دانشجویان در نهضت اسلامی است به گونه‌ای که دانشگاه را به‌عنوان یکی از مراکز و کانون‌های اصلی مبارزه مطرح ساخت بدون شک دانشجویان از پیش‌گامان و یکی از نیروهای اصلی انقلاب به شمار می‌رفتند که دانشگاه‌های کشور را به مرکزی برای مبارزات انقلابی تبدیل کرده بودند. در اینجا به گوشه‌ای از فعالیت‌های دانشجویان در جریان شکل‌گیری انقلاب اسلامی اشاره‌ای گذرا خواهیم داشت؛ الف) پیوستن دانشجویان به نهضت اسلامی با مخالفت با لایحه‌ی انجمن‌های ایالتی و ولایتی آغاز گردید. به دنبال تصویب این لایحه، دانشجویان دانشگاه تهران با انتشار اعلامیه‌ای این لایحه را محکوم کردند و به دولت چنین اخطار نمودند. «... ما دانشجویان مسلمان دانشگاه تهران تا آخرین لحظه از این نهضت مقدس علیه استبداد و برای احیاء قرآن و قانون اساسی حمایت می‌کنیم و تا حصول پیروزی از پای نخواهیم نشست و خون خود را برای برقراری حکومت قرآن و قانون اساسی وقف نموده‌ایم. دانشجویان دانشگاه تهران با تشکیل میتینگ بزرگی به قم شتافته، در صحن مطهر، مسجد اعظم و منازل علمای قم به تظاهرات دست زدند و پشتیبانی خود را از خواسته‌های علمای اسلام اعلام داشتند اهمیت این اقدام دانشجویان آن‌وقت بیشتر آشکار می‌گردد که بدانیم بسیاری از به‌اصطلاح روشنفکران و احزاب به‌اصطلاح ملی موافقت خود را با لایحه‌ی انجمن‌های ایالتی و ولایتی اعلام نموده بودند؛ اما دانشجویان با کنارزدن آن‌ها با پیروی از علما به مخالفت با رژیم

پرداختند.

ب) در مخالفت با انقلاب سفید و رفراندوم رژیم دانشجویان همگام با مردم به مخالفت به رژیم پرداختند و به اعتراض و تظاهرات پرداختند و در دانشگاه تهران در مسجد دانشگاه اجتماع کردند که مأموران رژیم به آن‌ها هجوم بردند و تعدادی از دانشجویان را دستگیر نمودند. عده‌ای از چاقو کشان سازمان ضدامنیت در همین روز به دانشگاه یورش بردند و دانشجویان را مورد ضرب و شتم قرار دادند و وسایل دانشگاه را تخریب نمودند. موضع انقلابی دانشگاه بر ضدانقلاب سفید شاه آن‌چنان ضربه‌ای به حیثیت سیاسی رژیم وارد ساخت که جاروجنجال و گرفتن و بستن و از تحصیلات محروم کردن دانشجویان هرگز آن را جبران نمی‌کرد و نتیجه دلخواه برای رژیم به بار نمی‌آورد.

ج) تظاهرات دانشجویان در مراسم چهلم پهلوان تختی، به بازداشت و زندانی کردن ده‌ها دانشجو توسط رژیم انجامید و در پی آن موجی از اعتراض و اعتصاب و خشونت دانشگاه‌ها را فراگرفت دامنه‌ی تظاهرات به دبیرستان‌ها نیز کشیده شد و دانشگاه تهران و دبیرستان‌های مهم مدت سه روز در محاصره‌ی پلیس بود در شهرستان‌ها نیز دانشجویان دانشگاه‌های اصفهان، تبریز و شیراز به پشتیبانی از دانشجویان تهران به اعتصاب و تظاهرات دست زدند که شدیدترین آن تظاهرات در دانشگاه شیراز بود که دانشجویان در محوطه دانشگاه دست به تحصن زده با کماندوهای مهاجم به زدو خورد پرداختند، رژیم شاه ناچار شد دانشگاه شیراز را برای مدتی نامعلوم تعطیل اعلام کند.

د) رویارویی دانشجویان با طرح اسلام زدایی و گسترش فساد و فحشا در دانشگاه‌ها: هر چند رژیم شاه تلاش می‌نمود تا با اجرای برنامه‌های بی‌فرهنگی، اسلام زدایی، فساد و فحشا زمینه‌ی بی‌دینی و بی‌تفاوتی دانشجویان را فراهم سازد و آنان را از نسبت به سرنوشت کشور بی‌تفاوت نموده و دانشگاه را به گورستانی بی‌روح تبدیل کند لیکن جوانان روشن ضمیری که در مکتب انسان‌ساز اسلام، درس دین‌داری آموخته بودند با تمام توان در برابر نقشه‌های ضداسلامی رژیم ایستادگی کردند به‌عنوان نمونه در دانشگاه شیراز دانشجویان مسلمان با سیاست ترویج «آزادی

جنسی» و اشاعه‌ی فحشا و فساد به مبارزه برخاستند و به‌عنوان اعتراض به رواج دادن فساد و فحشا در دانشگاه دست به تحصن زده و یک هفته شبانه‌روز در دانشگاه ماندند که مأموران رژیم وارد دانشگاه شده به دانشجویان یورش بردند و آنان را مورد ضرب و جرح قرار داده از دانشگاه بیرون کرده و شماری از آنان را بازداشت نمودند. در این راستا می‌توان به مخالفت دانشجویان با برگزاری جنبش‌های ۲۵۰۰ ساله اشاره نمود.

ه) واکنش دانشجویان به بازداشت امام خمینی و قیام پانزده خرداد؛ نخستین واکنش نسبت به بازداشت امام (ره) در دانشگاه تهران بروز کرد، دانشجویان به دنبال آگاهی از بازداشت امام (ره) کلاس‌های درس را تعطیل و ضمن برگزاری تظاهراتی وسیع مردم را از بازداشت امام (ره) آگاه کرد در نتیجه اعتراض دانشجویان مأموران رژیم، دانشگاه را محاصره کردند دانشگاه‌های دیگر کشور نیز شاهد اعتراض و تظاهرات دانشجویان بود.

د) مقابله دانشجویان با کنسرسیوم سرمایه‌گذاری آمریکا در ایران؛ در پی افشای نقشه رژیم برای اجرای کنسرسیوم سرمایه‌گذاری آمریکا در ایران مرحوم امام فرمودند «بر رجال سیاسی و دینی و جوانان مدارس دینی و دانشگاه و بر همه‌ی طبقات لازم است که قبل از اجرا شدن این واقعه و نتایج مرگ‌بار آن اعتراض کنند. دانشجویان متعهد دانشگاه‌ها با دریافت کلام امام و اعلامیه حوزه علمیه قم و آگاهی از توطئه جدید شاه و آمریکا علیه اقتصاد ایران واکنش‌هایی در حد امکانات محدود از خود نشان دادند پخش اعلامیه، اعتصاب و تظاهرات از جمله فعالیت‌های دانشجویان مسلمان بود.

ز) حرکت‌های دانشجویی با وجود دسیسه‌ها و نقشه‌های بازدارنده رژیم شاه هر روز بیشتر اوج گرفت و موج نوینی پدید آورد که رژیم را مجبور ساخت که دستور دهد که در تعطیلات تابستان از فرصت استفاده کرده، دانشجویان مبارز و به‌اصطلاح او «عناصر نامطلوب» را از دانشگاه بیرون کند به دنبال این اقدام موج دستگیری، اخراج و اعزام به سربازی در دانشگاه‌های سراسر کشور بالا گرفت و شماری از بهترین جوانان کشور به جرم آزادمندی و آزادی‌خواهی از تحصیل بازماندند و قربانی زورمداری و خودکامگی رژیم شاه شدند.

ح) اوج فعالیت‌های مذهبی دانشجویان طی سال‌های ۱۳۵۲ - ۱۳۵۶ بوده است در شرایطی که حکومت سعی داشت دانشگاه را به محیطی فاقد انگیزه‌های مذهبی و اجتماعی تبدیل کند دانشجویان با تشکیل انجمن‌های اسلامی و ایجاد کتابخانه‌های اسلامی سعی در ترویج هر چه بیشتر اندیشه‌های مذهبی در دانشگاه‌ها داشتند به طوری که موفقیت دانشجویان موجب شد که رژیم در شهریور ۱۳۵۶ تمام کتابخانه‌های اسلامی دانشگاه‌ها را تعطیل نماید.

ط) سیزده آبان ۱۳۵۷ و تظاهرات دانشجویان و دانش‌آموزان و کشتار آنان توسط رژیم را می‌توان نقطه‌ی عطفی در حرکت‌های دانشجویی دانست که نشان ضعف رژیم و ناکامی آن در برابر مبارزات دانشجویی و بیانگر نقش مهم دانشجویان در نهضت مردمی بود.

ی) تشکل‌های دانشجویان خارج از کشور نیز از کانون‌های مبارزه دانشجویی محسوب می‌شد که در مراحل مختلف از نهضت مردمی و مبارزات دانشجویان حمایت نموده و از اعمال رژیم و سیاست‌های آن ابراز انزجار می‌نمودند مرحوم امام نیز به این گروه‌ها توجه ویژه‌ای داشته و آن‌ها را هدایت می‌نمودند. تشکل دانشجویان پارسی‌زبان در آمریکا و کانادا نمونه‌ای از این تشکل‌هاست مرحوم امام در نامه‌ای به این دانشجویان فرمودند: شما جوانان تحصیل کرده در هر جا هستید وظایف خطیری دارید، وظیفه‌ی دفاع از اسلام که به عهده هر فرد مسلم است، وظیفه دفاع از میهن و استقلال آن که از وظایف حتمی اسلامی است و وظیفه شناساندن اسلام بزرگ به جوامع بشری چه از ناحیه‌ی طرز حکومت و بسط عدالت آن و چه از ناحیه‌ی رفتار والی مسلمین با ملت همراهی جوانان با روحانیت و پیروی از مرحوم امام عامل اصلی پیشبرد نهضت اسلامی بود با وجود فعالیت گروه‌های سیاسی و گرایش‌های متفاوت در جامعه مردم به‌ویژه نسل جوان در طول مبارزات خود بدون اعتنا به این گروه‌ها و گرایش‌های یکپارچه و منسجم، رهبری روحانیت را پذیرفته و اسلام را هدف اصلی خویش قرار دادند اسلام تنها چیزی بود که این یکپارچگی را به وجود آورد و جز این، اگر شعار و شعور دیگر حاکم بود، بی‌شک به این وحدت لطمه وارد می‌آورد و به اختلاف نظر می‌کشاند